

AANVULLEND ECOLOGISCH ONDERZOEK

MAASTRICHTERWEG 11

TE VALKENSWAARD

Ecologie

Rapportage aanvullend ecologisch onderzoek

Maastrichterweg 11 te Valkenswaard

Opdrachtgever	Rho Adviseurs Torenallee 20 5617 BC Eindhoven
Rapportnummer	14381.005
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	16 november 2021
Vestiging	Brabant Heinz Moormannstraat 1b 5831 AS Boxmeer 088 - 5001600 boxmeer@econsultancy.nl
Opsteller	Mevrouw P.P.J. Vullings, BSc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Mevrouw F. Boonk, MSc
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek. Het onderzoek betreft echter een momentopname en geeft een inschatting van de aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK.....	5
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	6
5	ONDERZOEKSRESULTATEN.....	8
	5.1 Huismus.....	8
	5.2 Gierzwaluw	8
	5.3 Vleermuizen.....	8
	5.4 Steenmarter, bunzing en wezel.....	9
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	11
	6.1 Steenmarter.....	11
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	12

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Rho Adviseurs opdracht gekregen voor het uitvoeren van aanvullend ecologisch onderzoek aan de Maastrichterweg 11 te Valkenswaard.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van de sloop en nieuwbouw ter plaatse en naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in februari 2021 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 14381.001, d.d. 1 maart 2021).

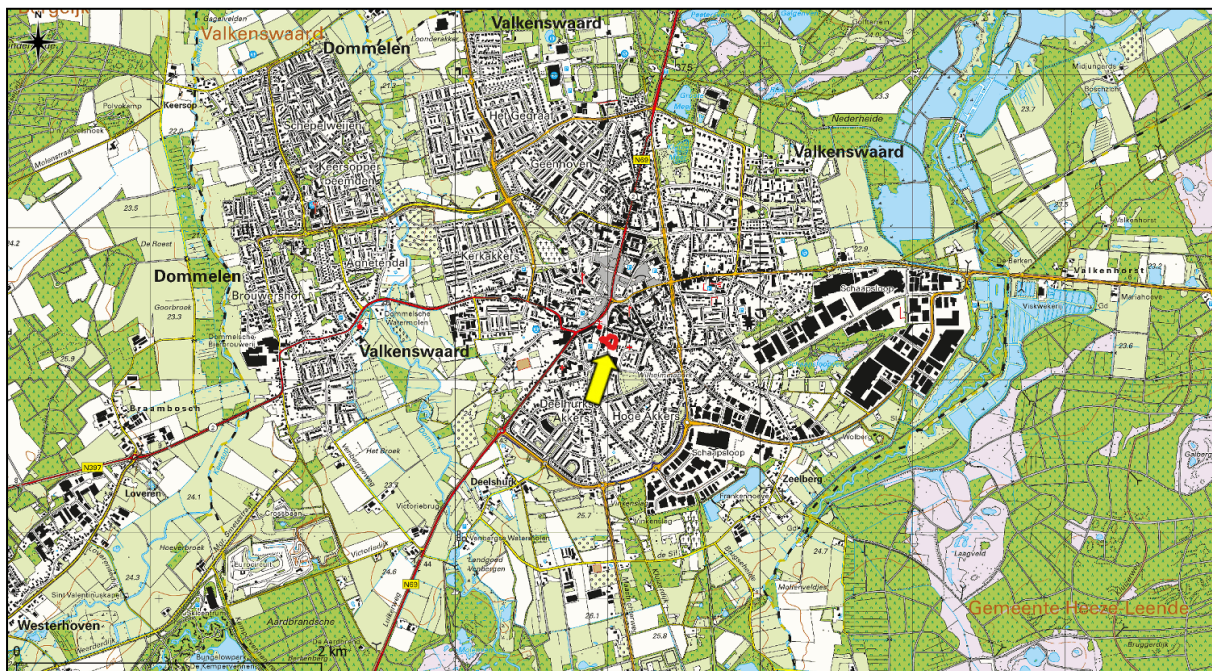
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 4.170 \text{ m}^2$) ligt aan de Maastrichterweg 11, gelegen in de kern van Valkenswaard.

Volgens de topografische kaart van Nederland zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 160.017$, $Y = 373.254$. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

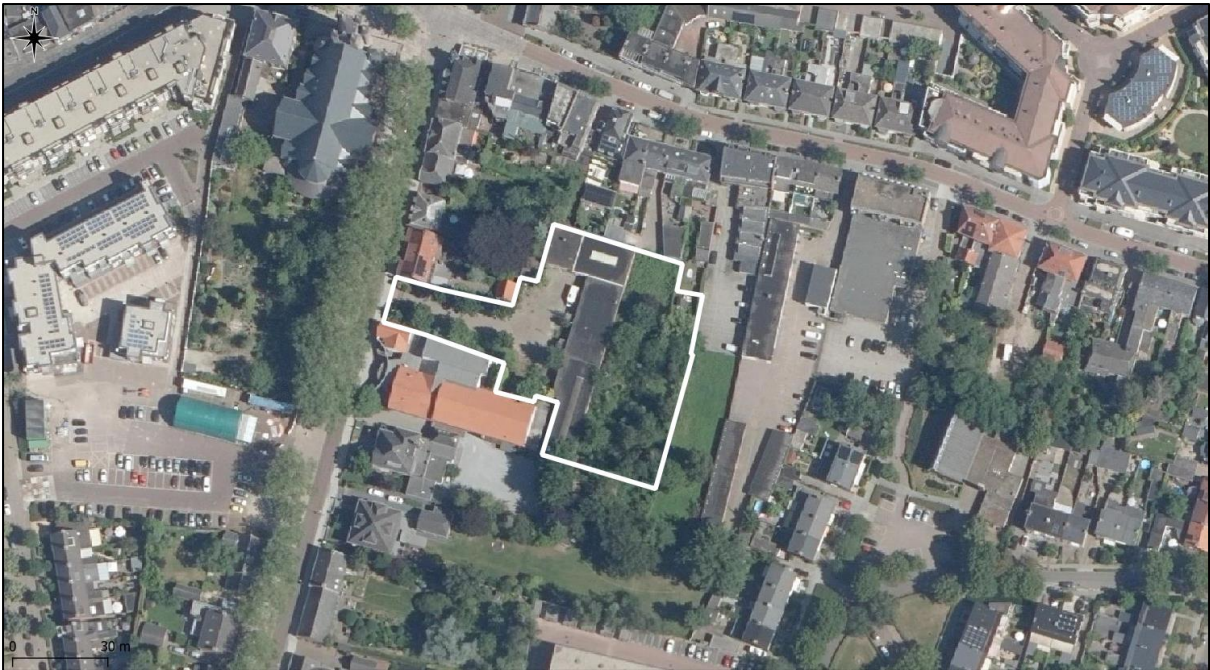

Figuur 1. Topografische ligging onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie is bebouwd met een leegstaand pand welke is opgetrokken uit bakstenen en heeft een plat dak. Er is een inrit aanwezig met parkeermogelijkheden en solitaire bomen. Tevens zijn er groenstroken aanwezig aan de zuidwestkant en oostkant van de onderzoekslocatie met diverse bomen, struiken en struweel. Ten westen van de onderzoekslocatie is een kerk met kerkhof gelegen. Verder is de onderzoekslocatie omringd door woningen, tuinen, horeca en bedrijfspanden.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 11 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Westzijde onderzoekslocatie.

Figuur 4. Zuidzijde pand.

Figuur 5. Noordzijde pand.

Figuur 6. Indruk binnenkant pand.

Figuur 7. Noordoostzijde onderzoekslocatie.

Figuur 8. Westzijde onderzoekslocatie.

Figuur 9. Verwilderde groenstrook zuidkant locatie.

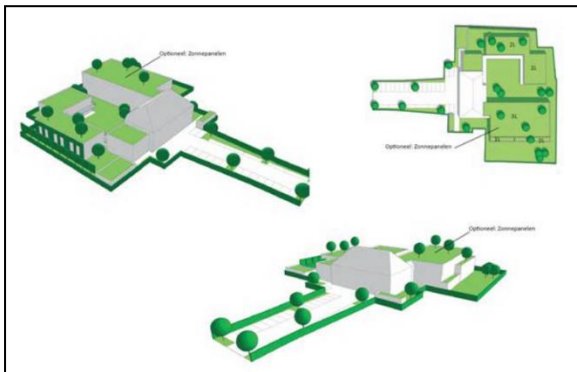
Figuur 10. Verwilderde groenstrook noordkant locatie.

Figuur 11. Verwilderde groenstrook zuidkant locatie.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens het huidige pand op de onderzoekslocatie te slopen en een nieuw zorgcentrum te realiseren. De aanwezige bomen zullen worden gerooid met uitzondering van de bomen aan de straatzijde. In figuur 12 en 13 is een ontwerp van de toekomstige situatie weergegeven.

Figuur 12. Situatietekening inrichtingsplannen onderzoekslocatie (bron: H. van Zitteren (RHO Adviseurs), persoonlijke communicatie, 18 november 2020).

Figuur 13. Situatietekening inrichtingsplannen onderzoekslocatie (bron: H. van Zitteren (RHO Adviseurs), persoonlijke communicatie, 18 november 2020).

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Uit de quickscan blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming er op sommige punten meer informatie is benodigd:

Huismus en gierzwaluw

De bebouwing op de onderzoekslocatie biedt potentieel broedgelegenheid voor de huismus en gierzwaluw vanwege de aanwezigheid van geschikte ruimtes bij de regenpijp en in de houten gevelbeplantingen. De aanwezigheid van deze soorten op de onderzoekslocatie is op voorhand niet uit te sluiten. Door de voorgenomen plannen gaan potentiële nestlocaties mogelijk verloren.

Vleermuizen

De bebouwing op de onderzoekslocatie is in principe geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen, vanwege de aanwezigheid van geschikte openingen in de vorm van stootvoegen die toegang verlenen tot de spouwmuren. Daarnaast zijn er geschikte spleten aanwezig onder de daktrim en in dilatatievoegen en scheuren in de gevel waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. De bebouwing is geschikt als verblijfplaats voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Deze soorten kunnen de bebouwing in principe gebruiken als zomerverblijfplaats, kraamverblijfplaats en/of paarverblijfplaats, maar eventueel ook als milde winterverblijfplaats. Bij de sloop van de bebouwing kan daarom sprake zijn van verstoring en vernietiging van een vaste rust- of voortplantingsplaats van desbetreffende soorten. Tevens zijn er diverse bomen begroeid met klimop aanwezig op de onderzoekslocatie welke kunnen dienen als potentiële vaste rust- of voortplantingsplaats voor vleermuizen. Tijdens het onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen zijn deze bomen ook in de gaten gehouden.

Steenmarter, bunzing en wezel

Het leegstaande pand, het dichte struweel, ruimtes onder boomwortels en eventuele oude muizenholen op de onderzoekslocatie kunnen dienen als potentiële verblijfplaatsen voor de steenmarter, bunzing en wezel. Vernietiging of beschadiging ten aanzien van vaste rust- of voortplantingsplaatsen van de steenmarter, bunzing en wezel is niet uit te sluiten.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

Huismus

Ten aanzien van de huismus zijn tijdens het broedseizoen twee veldbezoeken uitgevoerd, met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen, in de ochtend. De veldbezoeken vonden plaats op 27 april en 11 mei 2021.

Tijdens de veldbezoeken is gelet op de aanwezigheid van roepende huismussen. Mannetjes huismussen roepen met name in het voorjaar ('s ochtends) vaak vanaf de dakranden/goten waar hun nesten zich bevinden. Tevens is gedurende de veldbezoeken in de ochtend gelet op huismussen die (met nestmateriaal of voedsel) onder dakpannen of andere nestlocaties verdwijnen. Op basis van de veldbevindingen is bepaald of zich onder het dakpannen dak van de te renoveren woningen bevinden broedlocaties van de huismus bevinden. De onderzoeksinspanning is conform hetgeen is gesteld in het kennisdocument van huismus (BIJ12, juli 2017).

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van huismussen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 5 °C. De windsnelheid was maximaal 1 Beaufort en er was geen sprake van neerslag.

Gierzwaluw

Voor de gierzwaluw zijn in de periode van juni tot half juli drie aanvullende veldbezoeken uitgevoerd met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen. De veldbezoeken zijn gedurende de avondschemering voor zonsondergang uitgevoerd op 5 juni, 21 juni en 5 juli 2021. De onderzoeksinspanning is conform hetgeen is gesteld in het kennisdocument van de gierzwaluw (BIJ12, juli 2017). In de betreffende periode scheren groepen gierzwaluwen langs gevels van panden waarin zich nesten bevinden. De vrouwtjes die zich op het nest bevinden beantwoorden vervolgens het "gieren" van langs vliegende groepen soortgenoten. Bovendien zijn tijdens de avondschemering vaak invliegende vogels waar te nemen.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van gierzwaluwen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 15 °C. De windsnelheid was maximaal 3 Beaufort en er was geen sprake van neerslag.

Vleermuizen

Voor het onderzoek naar vleermuizen zijn in de periode half april tot half juli en half augustus tot oktober in totaal acht veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zijn in de avond- en ochtenduren uitgevoerd. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie januari 2021), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijfplaats, paar/baltsverblijfplaats en milde winterverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

Tijdens de veldbezoeken in de ochtend op 25 mei en 27 mei 2021, en in de avonden op 3 juni, 5 juni, 28 juni en 5 juli 2021 is voornamelijk gelet op uitvliegende, invliegende of zwermende vleermuizen. Daarnaast is er ook gelet op foeragerende en passerende vleermuizen. Tijdens de twee veldbezoeken in de paarperiode op 29 augustus en 20 september 2021 is voornamelijk gelet op aanwezigheid van paarverblijfplaats. In de periode half augustus - september produceren mannetjes vleermuizen namelijk de meeste sociale geluiden vanuit of vliegend rondom bebouwing om vrouwtjes te lokken.

Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd met behulp van een batdetector (Pettersson D 240x of Pettersson M500) met opnamemogelijkheid. Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van vleermuizen gunstig. De weersomstandigheden voldoen aan de protocollaire eisen voor vleermuizen onderzoek: temperatuur niet lager dan 12 °C bij avondrondes en niet lager dan 8 °C bij de ochtendrondes, de windsnelheid beneden de 4 Beaufort en geen sprake van neerslag.

Steenmarter, bunzing en wezel

Om te bepalen of de steenmarter, bunzing en/of wezel gebruik maakt van de onderzoekslocatie wordt geadviseerd om conform de handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming (Bouwens, 2017) in de periode maart tot en met eind augustus tenminste zes weken onderzoek uit te voeren. Hiervoor zijn twee wildcamera's in combinatie met een jigglers ingezet voor de steenmarter en bunzing en één Mostela box is ingezet voor de wezel. Tijdens het eerste veldbezoek op 7 juli 2021 zijn de vallen gemonteerd aan de aanwezige begroeiing en in het leegstaande pand. Bij het plaatsen van de vallen is gelet op de geschiktheid van de locatie voor de mogelijk aanwezige marters. Om de circa twee weken zijn de cameravallen gecontroleerd. De eerste controleronde heeft plaatsgevonden op 27 juli en de tweede controleronde op 10 augustus.

Tabel I bevat een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken.

Tabel I. Onderzoeksinspanning per soortgroep

		april	mei	juni	juli	augustus	september
vleermuizen	tijdstip	-	2 x ochtend	4 x avond		-	2 x avond
	datum		25 mei en 27 mei	3 juni, 5 juni, 28 juni en 5 juli			29 augustus en 20 september
	functie		zomerverblijf	kraamverblijf			paar/baltsverblijf
huismus	tijdstip	2 x overdag		-			
	datum	27 april en 11 mei					
	functie	territorium					
gierzwaluw	tijdstip	-		3 x avond		-	
	datum			5 juni, 21 juni en 5 juli			
	functie			nestlocaties			
marterachtigen	tijdstip	-				4 x veldbezoek	
	datum					7 juli, 27 juli, 10 augustus en 15 september	
	functie					territorium	

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Huismus

Huismussen nestelen in gaten en kieren van gebouwen. Tevens gebruikt de huismus omliggend groen om in te schuilen en te foerageren. Tijdens het onderzoek naar de huismus zijn er geen zingende mannetjes huismussen waargenomen op de onderzoekslocatie. Hieruit kan geconcludeerd worden dat er in het te slopen pand op de onderzoekslocatie geen nestlocaties van de huismus aanwezig zijn. Buiten de onderzoekslocatie zijn er in de directe omgeving ook geen zingende mannetjes van de huismus waargenomen op de dakgoten van de bebouwing. Hieruit kan geconcludeerd worden dat er buiten de onderzoekslocatie geen huismus nestlocaties aanwezig zijn in de directe omgeving. Verstoring en/of vernietiging van nestlocaties van de huismus is bij de voorgenomen sloop van het pand op de onderzoekslocatie niet aan de orde.

5.2 Gierzwaluw

Gierzwaluwen nestelen in de ruimtes achter de regenpijp en in gaten in de muur. Gierzwaluwen vliegen gegroepeerd met hoge snelheden tussen de gebouwen door en vliegen daarbij plotseling ergens binnen. Op de onderzoekslocatie zijn gedurende de veldbezoeken, die plaatsvonden tijdens het broedseizoen, geen invliegende gierzwaluwen waargenomen. Hieruit kan geconcludeerd worden dat er geen nestlocaties van de gierzwaluw aanwezig zijn. Buiten de onderzoekslocatie zijn er ook geen nestlocaties van de gierzwaluw aangetroffen. Verstoring en vernietiging van nestlocaties van de gierzwaluw is bij de voorgenomen sloop van het pand op de onderzoekslocatie niet aan de orde.

5.3 Vleermuizen

Verblijfplaatsen binnen de onderzoekslocatie

Tijdens geen van de veldbezoeken zijn er invliegende, uitvliegende, zwermende of gevel grijpende vleermuizen waargenomen bij het te slopen pand op de onderzoekslocatie. Tevens zijn tijdens de paarperiode geen baltsende vleermuizen aangetroffen die binding vertoonden met het pand op de onderzoekslocatie. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan met voldoende zekerheid worden vastgesteld dat de bebouwing op de onderzoekslocatie geen functie heeft als vaste rust- en voortplantingsplaats voor een vleermuisensoort. Verstoring van verblijfplaatsen van vleermuizen is bij de voorgenomen sloop van het pand niet aan de orde.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Tijdens geen van de veldbezoeken zijn er invliegende, uitvliegende, zwermende of gevel grijpende vleermuizen waargenomen in de directe omgeving van de onderzoekslocatie. Negatieve effecten op een vaste rust of verblijfplaats van vleermuizen in de directe omgeving van de onderzoekslocatie is dan ook uitgesloten.

Foeragerende vleermuizen

Tijdens de veldbezoeken zijn enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen, ruige dwergvleermuizen, laatvliegers en een rosse vleermuis waargenomen. Met name boven de groenstrook aan de oostkant van de onderzoekslocatie. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen, in de directe omgeving is meer geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig. Het betreft tuinen, bomenlanen en parken.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Dergelijke potentiële vliegroutes zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig. Verstoring van een essentiële vliegroute is niet aan de orde.

5.4 Steenmarter, bunzing en wezel

In de periode van 7 juli tot 15 september heeft er op de locatie een cameraval gestaan gericht op de geplaatste jiggler in de groenstrook aan de oostzijde van de onderzoekslocatie en in het pand. Tevens heeft er één mostelaval met wildcamera in de groenstrook aan de oostgevel van het pand gestaan (zie figuur 17). Gedurende deze periode hebben de mostelavallen opnames gemaakt van diverse muizensoorten, steenmarter en een winterkoning (zie figuur 14). De losse cameravallen hebben foto's gemaakt van diverse muizensoorten, katten, vogels en steenmarter (zie figuur 15 en 16). Aangezien de cameravallen meerdere malen een steenmarter hebben vastgelegd tijdens de onderzoeksperiode kan gesteld worden dat er vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen aanwezig zijn op de onderzoekslocatie. Vanwege de dichte begroeiing in de groenstrook aan de oostzijde van de onderzoekslocatie is het niet mogelijk om de exacte locatie van een vaste rust- en/of voortplantingsplaats vast te stellen. Zowel het leegstaande pand als de groenstrook aan de oostzijde van de onderzoekslocatie bieden geschikte vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen voor de steenmarter. Er wordt daarom uitgegaan dat er twee vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen aanwezig zijn op de onderzoekslocatie. Mitigerende maatregelen dienen getroffen te worden en een ontheffingsaanvraag is aan de orde (zie hoofdstuk 6).

Figuur 14. Steenmarter vastgelegd op camerabeeld in de mostelabox op 04-08-2021.

Figuur 15. Steenmarter vastgelegd op camerabeeld op de losse camera in het plafond van het leegstaande pand op de onderzoekslocatie op 27-08-2021.

Figuur 16. Steenmarter vastgelegd op de losse camera in de groenstrook aan de oostzijde van de onderzoekslocatie op 25-07-2021.

Figuur 17. Overzicht van de locaties van de cameravallen op de onderzoekslocatie.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Steenmarter

In de provincie Noord-Brabant is de steenmarter een beschermde inheemse diersoort en tevens opgenomen in onderdeel A, behorende bij artikel 3.10, eerste lid, van de nationaal beschermde dier- en plantensoorten volgens de Wet natuurbescherming. De verboden handelingen die van toepassing zijn, betreffen het opzettelijk doden of vangen en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantings- en rustplaatsen.

Bij de sloop van de bebouwing is het niet te voorkomen dat vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen van de steenmarter opzettelijk beschadigd of vernietigd worden, waardoor artikel 3.10 lid 1, onderdeel b wordt overtreden. Door het treffen van maatregelen kan de functionaliteit voor de soort behouden blijven. De twee huidige verblijfplaatsen zullen echter vernietigd worden. Hiermee wordt de Wet natuurbescherming overtreden en is een ontheffing noodzakelijk.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Rho Adviseurs een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de Maastrichterweg 11 te Valkenswaard.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van sloop en nieuwbouw ter plaatse.

Voorgenomen ingreep

De initiatiefnemer is voornemens het huidige pand op de onderzoekslocatie te slopen en een nieuw zorgcentrum te realiseren. De aanwezige bomen zullen worden gerooid met uitzondering van de bomen aan de straatzijde.

Functie onderzoekslocatie voor beschermde soorten

Op diverse camerabeelden is een steenmarter waargenomen, waaruit geconcludeerd wordt dat de onderzoekslocatie onderdeel uitmaakt van het vaste territorium van deze soort. Het leegstaande pand en de groenstrook aan de oostzijde van de onderzoekslocatie bieden geschikte vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen voor de steenmarter.

Tijdens het aanvullend ecologisch onderzoek zijn geen beschermde functies binnen de invloedssfeer van de plannen aangetroffen ten aanzien van huismussen, gierzwaluwen, vleermuizen, wezel en bunzing. Effecten op deze soorten kunnen worden uitgesloten op basis van het onderhavige onderzoeksrapport.

Conclusie

Bij de voorgenomen plannen zal een deel van het territorium van de steenmarter zijn functionaliteit verliezen en worden vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen verstoord en vernietigd. Zonder het nemen van maatregelen vindt overtreding van de Wet natuurbescherming plaats. Om de functionaliteit van de vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen op de onderzoeklocatie en in de directe omgeving te garanderen dienen maatregelen genomen te worden. Deze maatregelen bestaan onder andere uit het aanbieden van nieuwe geschikte verblijfplaatsen, het verbeteren van het habitat in het bestaande leefgebied en het verwijderen van de vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen in de minst kwetsbare periode. Deze maatregelen dienen vastgelegd te worden in een activiteitenplan en ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de provincie Noord-Brabant middels een ontheffingsaanvraag.

Verder kan de onderzoekslocatie door de aanwezigheid van het leegstaande pand en de groenstrook met diverse bomen, struiken en struweel een functie hebben voor verschillende muizensoorten en andere algemene zoogdieren en vogels. Voor deze soorten dient rekening te worden gehouden met de zorgplicht en de broedperiode.

Econsultancy
Boxmeer, 16 november 2021

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermd soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermd functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of voortplantingsplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

